



Ruokaviraston siemenyksikkö

## Kunnan hukkakaurarekisterissä olevan lisämaan hankinta siemenviljelytilalle

Siemenviljelyä harjoittavan viljelijän, joka hankkii hallintaansa lisämaata, kannattaa etukäteen selvittää lisämaan hukkakauratilanne. Lisämaan myyjä tai vuokraaja on velvollinen ilmoittamaan uudelle viljelijälle, jos lisämaalla on hukkakauraa. Hukkakauratilanne kannattaa selvittää myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, joka tarkistaa hukkakauratilanteen ylläpitämistään rekisteristä. Viranomaisen on kerrottava kysyjälle, kuuluuko alue kunnan hukkakaurarekisteriin (Laki hukkakauran torjunnasta 185/2002, § 7). Siinä ei ole eroa, vuokraako vai ostaako viljelijä lisämaan.

### Lisämaa ei ole kunnan hukkakaurarekisterissä

Viljelijän kannattaa tarkkailla uusien lohkojen hukkakauratilannetta vähintään yhden kasvukauden ajan, ennen kuin hän perustaa uusille lohkoille siemenviljelyksen, vaikka hankituilla peruslohkoilla ei olisi merkintää kunnan hukkakaurarekisterissä. Hukkakauratilannetta pystyy tarkkailemaan parhaiten ohrasta, kevätvehnästä, pellavasta ja herneestä. Tarkkailu kannattaa, koska näin voidaan välttyä kalliilta ja ikäviltä siemenviljelysten hylkäämisiltä. Hukkakauraa on vaikea havaita kaurasta, joten sitä ei pidä kylvää tarkkailtavalle lohkolle.

### Lisämaa on kunnan hukkakaurarekisterissä

Lisämaan ollessa kunnan hukkakaurarekisterissä, on ratkaisevaa, kuinka moni hallintaan tulleista peruslohkoista on kunnan hukkakaurarekisterissä ja onko viljelijällä ennestään hukkakauran tarkkailulohkoja. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen hukkakaurasta siementuotannossa (276/2021) 4 § mukaan kylvösiementuotanto on sallittu kaikilla lajeilla, jos tilalla on enintään yksi hukkakauran tarkkailulohko. Siementuotanto on sallittu muilla lajeilla kuin kauralla, kun tilalla on kaksi, kolme tai neljä hukkakauran tarkkailulohkoa. Perunaa lukuun ottamatta siementuotantoa tilalla ei hyväksytä millään lajilla, jos tarkkailulohkoja on enemmän kuin neljä.

Ruokaviraston myöntämällä poikkeusluvalla voidaan kuitenkin poiketa tarkkailulohkojen enimmäismääristä. Poikkeusluvalla myöntäminen edellyttää painavia syitä, joita asetuksen mukaan voivat olla esimerkiksi uusien kylvösiementuotantoon tarkoitettujen alueiden hankkiminen tai viljelijän tilojen sijainti erittäin etäällä toisistaan. Poikkeusluvalla myöntäminen ei kuitenkaan saa aiheuttaa hukkakauran leviämisen riskiä (asetus 276/2021).

Viljelijän edun mukaista on hakea lisämaan hankinnan yhteydessä aina poikkeuslupaa, jos osa lisämaasta on kunnan hukkakaurarekisterissä. Poikkeusluvalla voidaan sopia, että lisämaalla olevia hukkakaurarekisterissä olevia lohkoja ei lasketa mukaan, kun tarkastellaan siementuotantoon vaikuttavien tarkkailulohkojen lukumäärää.

### Ennakkopäätöksen hakeminen

Viljelijä voi pyytää Ruokavirastosta ennakkopäätöstä, kun hän harkitsee hukkakaurarekisterissä olevan lisämaan hankkimista. Ennakkopäätöshakemuksessa on selvitettävä samat asiat kuin varsinaisen poikkeusluvalla hakemisen yhteydessä.

## Poikkeuslupan hakeminen

Poikkeuslupaa voi hakea vapaamuotoisella kirjeellä tai Ruokaviraston kotisivuilla olevalla lomakkeella, jonka löydät osoitteesta [www.ruokavirasto.fi](http://www.ruokavirasto.fi) → [Tietoa meistä](#) → [Asiointi](#) → [Oppaat ja lomakkeet](#) → [Yritykset](#) → [Kasvintuotantoala](#) → [Siementarkastuksen lomakkeet](#). Lomakkeen nimi on ”Poikkeuslupahakemusohje liittyen lisämään hankintaan, joka on kunnan hukkakaurarekisterissä”.

Poikkeuslupahakemukset lähetetään sähköpostilla osoitteeseen [viljelystarkastus@ruokavirasto.fi](mailto:viljelystarkastus@ruokavirasto.fi) tai postitetaan osoitteeseen:

Ruokavirasto/siemenyksikkö/viljelystarkastus  
Tampereentie 51  
32200 LOIMAA

## Asiat, jotka viljelijän on kerrottava poikkeuslupahakemuksessa

- nimi ja yhteystiedot
- millä perusteella poikkeuslupaa haetaan
- mitä peruslohkoja hakemus koskee (peruslohkonumerot)
- milloin lohkot ovat tulleet viljelijän hallintaan
- mikä on viljelijän oma arvio lohkojen hukkakauratilanteesta
- onko lohkoille annettu hukkakauran torjuntaohje tai -suunnitelma. Hakemukseen on liitettävä kopio ohjeesta tai suunnitelmasta, jos lohkoille on sellainen tehty.
- miten viljelijä aikoo estää sen, että hukkakaura ei pääse leviämään sertifioitavaksi tarkoitettuun siemensatoon (esimerkiksi laji- ja lajikevalikoima, hukkakauraisen alueen kesannointi tai nurmella pitäminen, kemiallinen torjunta, muut viljelytoimenpiteet)
- koneiden ja laitteiden käyttö hukkakauraisella alueella ja siemenviljelylohkoilla (mitä koneita ja laitteita käytetään sekä miten puinti, kuivaus ja varastointi hoidetaan).

Ruokavirasto voi myöntää poikkeuslupan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan (asetus 276/2021), jos edellytykset poikkeuslupan myöntämiselle täyttyvät. Poikkeuslupa on maksullinen ja maksu (87,00 € (alv. 0 %)) peritään Ruokaviraston voimassa olevan hinnaston mukaan. Hinnasto on nähtävillä verkossa osoitteessa [www.ruokavirasto.fi](http://www.ruokavirasto.fi) → [Tietoa meistä](#) → [Asiointi](#) → [Hinnasto](#) → [Hinnasto](#).

## Lisätietoja poikkeuslupamenettelystä antavat

- [viljelystarkastus@ruokavirasto.fi](mailto:viljelystarkastus@ruokavirasto.fi)
- Andreas Heikkilä, [andreas.heikkila@ruokavirasto.fi](mailto:andreas.heikkila@ruokavirasto.fi), puh. 050 570 2890
- Maarit Markkula, [maarit.markkula@ruokavirasto.fi](mailto:maarit.markkula@ruokavirasto.fi), puh. 040 846 9148
- Toni Valo, [toni.valo@ruokavirasto.fi](mailto:toni.valo@ruokavirasto.fi), puh. 050 471 7076
- Ritva Vallivaara-Pasto, [ritva.vallivaara-pasto@ruokavirasto.fi](mailto:ritva.vallivaara-pasto@ruokavirasto.fi), puh. 040 833 2482

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee viime kädessä tuomioistuin. Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.